

شناسه	رویه	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۳/۰۲/۱۸
عنوان موضوع	طرح موانع صدور جواز تاسیس پایانه صادراتی چناران با عنایت به تصویب در کارگروه توسعه استان در سال ۱۴۰۱		
مرجع طرح موضوع	هیئت مدیره پایانه صادراتی چناران		
شرح موضوع	رییس هیات مدیره پایانه صادراتی چناران در نامه ۴۵۱۹ - م - ۱۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۰ عنوان نمود ایجاد پایانه صادراتی چناران در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۵ در کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی استان مصوب گردیده است. احداث این پایانه می تواند تا ظرفیت ۷۰۰ شرکت تولیدی و صادراتی در چناران را فعال نماید. ایجاد پایانه صادراتی در مجاورت شهرک صنعتی چناران در کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی استان پس از بررسی و کارشناسی مصوب گردید که از تاریخ فوق صدور جواز تاسیس این پایانه علیرغم پیگیری های اداره کل صمت استان در نامه های ۱۱۲۴۹۸۶۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۲ به عنوان مدیر کل محترم دفتر آمد و پشتیبانی وزارت صمت و نامه ۳۷۶۱۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۸ موضوع را پیگیری نمود، توسط سازمان توسعه تجارت ایران صورت نگرفته است. همچنین موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی شناسایی طرح های اولویت دار صنعتی معدنی و تجاری استان خراسان رضوی مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین تکمیل زیرساخت شهرک های صنعتی چناران مطرح گردیده است (صفحه ۱۰۹) بعلاوه دستورالعمل حمایت از صادرات غیر نفتی کشور در سال ۱۳۸۹ با موضوع کمک به توسعه زیر ساختهای صادراتی کشور، شیوه نامه اجرایی حمایت از ایجاد، تکمیل، تجهیز و توسعه زیرساخت های صادراتی کشور از قبیل پایانه های صادراتی، سایت های نمایشگاهی و طرح هدایت صادرات استانها و ... با هدف بررسی و تعیین ضوابط و شرایط اعطای مجوز و یا موافقت با ایجاد زیرساخت های صادراتی، هماهنگی میان دستگاه های اجرایی مرتبط، مدیریت منابع و اعتبارات و تعیین ساز و کارهای مناسب برای نظارت بر عملکرد مجریان پروژه های موصوف تدوین شده است. مطابق این شیوه نامه منظور از پایانه صادراتی مجتمع هایی است که امکانات، تأسیسات و تجهیزات لازم برای تسهیل و تسریع در امر صادرات را به طور متمرکز و یک پارچه فراهم نمایند و خدماتی از قبیل بانک، استاندارد، قرنطینه، تخلیه، بارگیری و حمل و نقل کالا، بیمه، انجام کلیه مراحل و تشریفات گمرکی جهت صدور کالا در آن قابل ارائه باشد. متقاضیان سرمایه گذاری برای احداث پایانه های صادراتی لازم است تا مدارک و مستندات از قبیل طرح توجیهی، اقتصادی، فنی و مالی مورد تأیید کارگروه توسعه صادرات استان، مصوبه کارگروه توسعه صادرات استان مبنی بر تصویب طرح، معرفی نامه رسمی از سوی سازمان بازرگانی استان ذیربط به همراه درخواست کتبی متقاضی و تکمیل فرم تعهد نامه مبنی بر حسن انجام کار توسط متقاضی جهت بررسی کارشناسی و سایر اقدامات بعدی به سازمان توسعه تجارت ایران ارائه نمایند. سازمان پس از دریافت مستندات حداکثر ظرف مدت ۴۵ روز کاری نسبت به بررسی و صدور مجوز احداث پایانه صادراتی یکساله (به تشخیص کارگروه کارشناسی ماده ۱۷) برای تأسیس پایانه صادراتی اقدام می نماید.		
ایرادات و مشکلات مطروحه	۱- مطابق ماده ۴ دستورالعمل حمایت از ایجاد و توسعه ی پایانه های صادراتی در کشور می بایست سازمان توسعه تجارت حداکثر ظرف مدت ۴۵ روز نسبت به بررسی و اعطای مجوز پایانه صادراتی اقدام نماید. ۲- علیرغم تصویب پایانه مذکور در کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی استان پس از بررسی و کارشناسی و پیگیری های اداره کل صمت استان در نامه های ۱۱۲۴۹۸۶۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۲ به عنوان مدیر کل محترم دفتر آمد و پشتیبانی وزارت صمت و نامه ۳۷۶۱۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۸ اقدامی توسط سازمان توسعه تجارت ایران صورت نگرفته است.		

۳- پایانه صادراتی یکی از مهمترین زیرساخت های تخصصی حمل و نقل صادراتی است و با متمرکز کردن خدمات صادراتی نظیر حمل و نقل، گمرک، بیمه، استاندارد و... و کاهش هزینه های پنهان فرآیند صادرات با هدف ایجاد مزیت رقابتی برای تولیدات داخلی ایجاد می شود. پایانه های صادراتی جدیدترین مدل توسعه صادرات در کشورند و با توجه به تصویب در کار گروه توسعه صادرات غیر نفتی و طرح اولویت دار شهرستان اقدامی از سوی سازمان توسعه تجارت صورت نگرفته است.	
نظرات اعضا حاضر در جلسه کارشناسی: «علی اکبر لبافی»، رئیس این دبیرخانه با اشاره به مزیت های تاسیس پایانه صادراتی چناران، اظهار کرد: طرح پایانه صادراتی چناران توسط بخش خصوصی ارائه شده است. راه اندازی این پایانه در راستای تسهیل بازاریابی برای واحدهای تولیدی در کشورهای مقصد صادراتی و کاهش هزینه های این بخش برای صادرکنندگان است. مزیت های تاسیس پایانه صادراتی چناران لبافی ادامه داد: بنگاه های اقتصادی مستقر در شهرک های صنعتی به دلیل اینکه اغلب کوچک هستند، فرصت کافی برای بازاریابی محصول خود در کشورهای مقصد صادراتی را ندارند از این رو؛ پایانه های صادراتی می توانند بازاریابی را برای این بنگاه ها یا واحدهای تولیدی در کشورهای مختلف انجام دهند. بازاریابی محصولات توسط پایانه های صادراتی در کشورهای مختلف می تواند هزینه های بخش تولید را کاهش دهد و بستر گسترده تری برای صادرات محصولات داخلی خراسان رضوی فراهم کند. او تاکید کرد: زمانی که یک پایانه صادراتی در محدوده شهرک صنعتی ایجاد می شود، دفاتر گمرکی نیز در آن محدوده مستقر شده و گمرک می تواند در همان محل، تشریفات گمرکی را برای کالاهای صادراتی انجام دهد تا دیگر نیازی به طی مسافت از شهری به شهر دیگر از سوی تولیدکننده یا صادرکننده برای انجام تشریفات گمرکی نباشد. وی خاطرنشان کرد: با وجود اینکه بخش عمده ای از فرآیند اجرای پروژه پایانه صادراتی چناران از جمله مصوبه کارگروه توسعه صادرات به اتمام رسیده؛ پس از گذشت دو سال، جواز تاسیس این پایانه از سوی سازمان توسعه تجارت صادر نشده است. لبافی با اشاره به جابه جایی خدمات گمرکی از راه آهن مشهد به ایستگاه مطهری، بیان کرد: فاصله شهرستان چناران تا ایستگاه شهید مطهری ۱۴۰ کیلومتر است و راه اندازی این پایانه مزیت ها صادراتی متعددی را به همراه می آورد و ضروری است اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان برای صدور جواز تاسیس پایانه صادراتی چناران به صورت مستمر پیگیری لازم از سازمان توسعه تجارت را داشته باشد. نقش تسهیلگری پایانه صادراتی برای صادرات واحدهای کوچک	جمع بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۰

در ادامه، «محمدرضا ابراهیم‌پور»، رئیس هیئت مدیره پایانه صادراتی چناران با تاکید بر اینکه مجوزهای پایانه صادراتی چناران در سال ۱۴۰۱ اخذ شد، عنوان کرد: طرح پیشنهادی این پایانه برای سازمان توسعه تجارت ارسال گردید؛ اما متأسفانه تاکنون جواز تاسیس آن صادر نشده است.

وی تاکید کرد: پایانه صادراتی و گمرکات استان‌ها اغلب در نزدیکی مرزها هستند و در نزدیکی شهر مشهد پایانه صادراتی وجود ندارد. اغلب واحدهای صنعتی و اقتصادی چناران، کوچک و دارای محصولات تولیدی با ارزش بالای صادراتی هستند؛ اما به دلیل کوچک‌مقیاس بودن، امکان صادرات ندارند. با ایجاد پایانه صادراتی چناران در شهرک صنعتی این منطقه، خدماتی به منظور تسهیل‌گیری صادرات به شرکت و واحدهای صنعتی ارائه خواهد شد.

ضرورت تهیه طرح پیشنهادی پایانه صادراتی چناران در قالب فنی و اقتصادی

«مجید گرامی»، رئیس اداره بازرگانی خارجی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان نیز با تاکید بر اینکه صدور جواز پایانه صادراتی چناران از ابتدای امر با مشکلات متعددی همراه شد، بیان کرد: ضروری است جزئیات پروژه پایانه صادراتی چناران در قالب یک طرح مکتوب، منسجم با مزیت‌های فنی و اقتصادی تهیه و سپس به سازمان توسعه تجارت ارسال گردد تا مورد پذیرش این سازمان قرار گیرد.

گرامی، علل ایجاد پایانه‌های صادراتی در مرزها را تسهیلگری منطقه، جبران کمبود زیرساخت‌ها و توسعه صادرات و واردات دانست و عنوان کرد: تقاضای صدور مجوز پایانه صادراتی در استان بسیار زیاد است؛ اما اولویت اصلی سازمان توسعه تجارت، اجرای طرح‌های دارای توجیه اقتصادی و فنی و در موقعیت جغرافیایی مطلوب است. یکی از دلایل سخت‌گیری این سازمان در صدور جواز تاسیس، توجیه فنی اقتصادی است.

وی خاطرنشان کرد: اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان نیز پس از تهیه طرح اقتصادی و فنی از پایانه صادراتی چناران، به صورت مداوم از سازمان توسعه تجارت پیگیری خواهد کرد.

تاسیس پایانه صادراتی چناران، از نیازهای اساسی استان است

«بخش علی بیانی»، معاون بازرسی و حمایت از مصرف‌کنندگان اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان با اشاره به استقرار واحدهای دارای برندهای مطرح استان در شهرک صنعتی چناران، اظهار کرد: تاسیس و ایجاد پایانه صادراتی چناران در این منطقه یکی از الزامات و نیازهای اساسی استان است. در صورتی که نمایندگان سازمان توسعه تجارت از شهرستان چناران، واحدهای صنعتی این منطقه و محل تاسیس پایانه صادراتی بازدید کنند، فرآیند دریافت جواز تسهیل خواهد شد.

«وجیهه آرمانی»، کارشناس اداره کل اقتصاد و دارایی استان نیز با اشاره به اینکه ارائه درخواست صدور جواز تاسیس پایانه صادراتی چناران از طریق سامانه درگاه ملی مجوزها امکان‌پذیر است، گفت: با ثبت شکایت در درگاه ملی، پیگیری لازم برای صدور جواز تاسیس پایانه صادراتی انجام خواهد شد.

«امیر مهدی مرادی»، دبیر اجرایی انجمن مدیران صنایع استان با طرح این پرسش که دولت چه خدماتی به بخش خصوصی برای تاسیس پایانه صادراتی ارائه می‌کند؟ تاکید کرد: سه شرکت بزرگ صادراتی استان در منطقه چناران هستند که برای دریافت مجوزهای صادراتی باید به مشهد مراجعه کنند. با تاسیس این پایانه صادراتی، مسافت و هزینه‌های صادراتی تولیدکنندگان کاهش پیدا خواهد کرد.

دستگاه های استانی دارای نماینده در جلسه:

اداره کل دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، شرکت شهرکهای صنعتی خراسان رضوی، اتاق اصناف مشهد، اتاق تعاون استان خراسان رضوی، کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی استان، انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی، خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی، کانون انجمن های صنفی کارفرمایی صنایع خراسان رضوی، پایانه صادراتی چناران

جمع بندی مورد توافق اعضا:

در اجرای دستورالعمل حمایت از صادرات غیر نفتی کشور در سال ۱۳۸۹ با موضوع کمک به توسعه زیر ساختهای صادراتی کشور، شیوه نامه اجرایی حمایت از ایجاد، تکمیل، تجهیز و توسعه زیرساخت های صادراتی کشور از قبیل پایانه های صادراتی، سایت های نمایشگاهی و طرح هدایت صادرات استانها و ... با هدف بررسی و تعیین ضوابط و شرایط اعطای مجوز و یا موافقت با ایجاد زیرساخت های صادراتی، هماهنگی میان دستگاه های اجرایی مرتبط، مدیریت منابع و اعتبارات و تعیین ساز و کارهای مناسب برای نظارت بر عملکرد مجریان پروژه های موصوف تدوین گردید. مطابق این شیوه نامه منظور از پایانه صادراتی مجتمع هایی است که امکانات، تأسیسات و تجهیزات لازم برای تسهیل و تسریع در امر صادرات را به طور متمرکز و یک پارچه فراهم نمایند و خدماتی از قبیل بانک، استاندارد، قرنطینه، تخلیه، بارگیری و حمل و نقل کالا، بیمه، انجام کلیه مراحل و تشریفات گمرکی جهت صدور کالا در آن قابل ارائه باشد. متقاضیان سرمایه گذاری برای احداث پایانه های صادراتی لازم است تا مدارک و مستندات از قبیل طرح توجیهی، اقتصادی، فنی و مالی مورد تأیید کارگروه توسعه صادرات استان، مصوبه کارگروه توسعه صادرات استان مبنی بر تصویب طرح، معرفی نامه رسمی از سوی سازمان بازرگانی استان ذیربط به همراه درخواست کتبی متقاضی و تکمیل فرم تعهد نامه مبنی بر حسن انجام کار توسط متقاضی جهت بررسی کارشناسی و سایر اقدامات بعدی به سازمان توسعه تجارت ایران ارائه نمایند. سازمان پس از دریافت مستندات حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز کاری نسبت به بررسی و صدور مجوز احداث پایانه صادراتی یکساله (به تشخیص کارگروه کارشناسی ماده ۱۷) برای تأسیس پایانه صادراتی اقدام می نماید.

مدیر عامل محترم پایانه صادراتی چناران طی مکاتبه به شماره ۴۵۱۹ م-۱۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۰ اعلام نمود پایانه صادراتی چناران در سال ۱۴۰۰ ثبت و طی نامه شماره ۱۱۲۴۹۸۶۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۲ اداره کل صمت خراسان رضوی در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۵ ایجاد پایانه صادراتی در مجاورت شهرک صنعتی چناران در کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی

استان پس از بررسی و کارشناسی مصوب گردید که از تاریخ فوق صدور جواز تاسیس این پایانه علیرغم پیگیری های اداره کل صمت استان توسط سازمان توسعه تجارت ایران صورت نگرفته است. لذا بعد از بحث و گفتگو مقرر گردید: • نظر به اهمیت موضوع و با توجه به مصوبه کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی و ضرورت شکل گیری و ایجاد پایانه صادراتی شهرستان چناران اداره کل صمت استان ظرف مدت یک هفته موضوع از طریق سازمان توسعه تجارت با جدیت و به همراه توجیهات لازم پیگیری و مراتب به دبیرخانه شورا منعکس نماید.	
با توجه به جمع جبهات و مذاکرات صورت پذیرفته به شورا پیشنهاد می گردد تا مقرر نماید، به لحاظ اهمیت موضوع و تسریع در روند اجرا : نظر به اهمیت موضوع و با توجه به مصوبه کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی و ضرورت شکل گیری و ایجاد پایانه صادراتی شهرستان چناران اداره کل صمت استان ظرف مدت یک هفته موضوع از طریق سازمان توسعه تجارت با جدیت و به همراه توجیهات لازم پیگیری و مراتب به دبیرخانه شورا منعکس نماید. با توجه به آنکه پایانه صادراتی یکی از مهمترین زیرساخت های تخصصی حمل و نقل صادراتی است و با متمرکز کردن خدمات صادراتی نظیر حمل و نقل، گمرک، بیمه، استاندارد و... و کاهش هزینه های پنهان فرآیند صادرات با هدف ایجاد مزیت رقابتی برای تولیدات داخلی ایجاد می شود و جدیدترین مدل توسعه صادرات در کشورند و با توجه به تصویب در کار گروه توسعه صادرات غیر نفتی و طرح اولویت دار شهرستان اقدامی از سوی سازمان توسعه تجارت صورت نگرفته است موضوع دریافت مجوز ظرف مدت یک هفته با پیگیری مستمر اداره کل صمت انجام شود.	پیشنهادهات
۱- دومین صورتجلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۰ ۲- نامه ۴۵۱۹ - م - ۱۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۰ رییس هیات مدیره پایانه صادراتی چناران ۳- نامه شماره ۱۱۲۴۹۸۶۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۲ اداره کل صمت استان ۴- نامه شماره ۳۷۶۱۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۸ اداره کل صمت استان ۵- دستورالعمل حمایت از ایجاد و توسعه ی پایانه های صادراتی در کشور بر اساس بند ۵ تصویب نامه شماره ۸۱۲۹۳ / ت ۳۷۸۶۲ ک مورخ ۸۶ هیات وزیران ۶- شناسایی طرح های اولویت دار صنعتی معدنی و تجاری استان خراسان رضوی مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین تیرماه ۱۴۰۲	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه